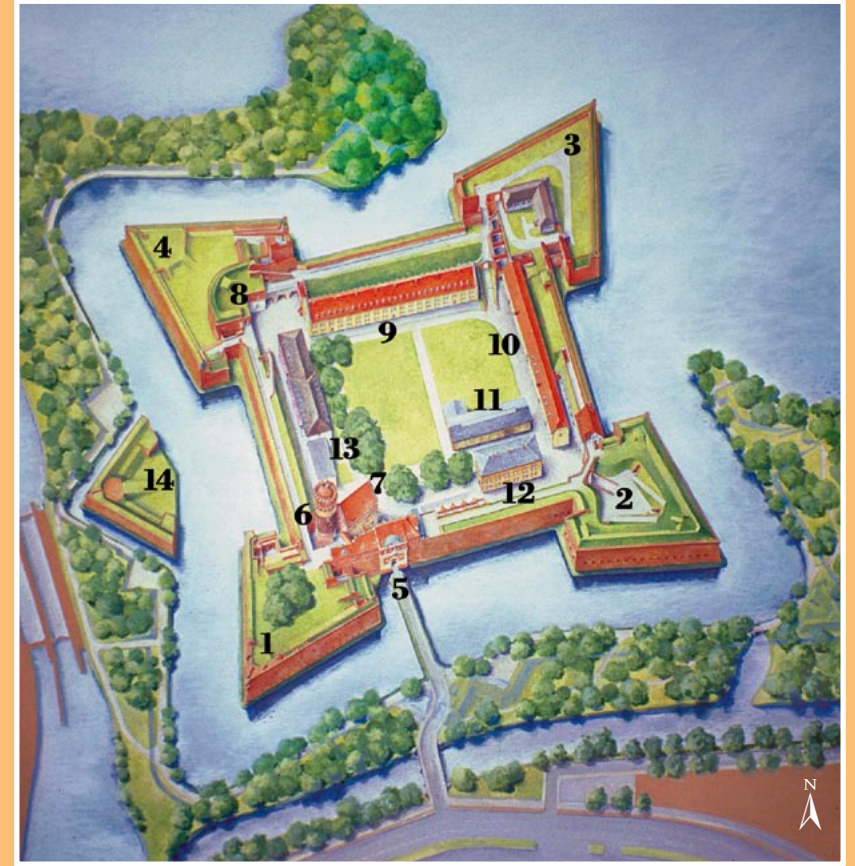

Zitadelle Spandau Kalesi

1	Bastiyon Kral	8	Top kulesi
2	Bastiyon Kraliçe	9	Eski kışla
3	Bastiyon Brandenburg	10	Eski cephanelik
4	Bastiyon Prens	11	Eski donatım hanı
5	Kumandan'ın evi Kapı evi	12	Eski depo, şimdi ise şehir tarihi müzesi Spandau
6	Julius kulesi	13	Eski subaylar evi
7	Köşk (Palas)	14	Ravelin Schweinekopf

Avrupa çapında bir mimari eser

3. baskı, 2009 · Yayınlanan *Heimatkundlichen Vereinigung Spandau*
1954 e.V. – Fördererkreis Museum Spandau –
Zitadelle Spandau, Haus 9, 13599 Berlin, Telefon (030) 334 62 70

Metin: Gerhard Hinz · Resimler: R. Franz, G. Hinz, B. Malner
Çizim Zitadelle: Lutz Lüders, 14621 Schönwalde

Yapım: CONBRIO - Bernd Malner, Berlin, ☎ (030) 44 00 81 81

Zitadelle Spandau Kalesi

Avrupa çapında bir mimari eser

Spandau ilk defa 1197 yılında bir belgede „Spandow“ adı altında yazılmaktadır ve aynı isim altında 1232’de şehir haklarına sahip olmuştur. Yalnız daha önce ise Zitadelle’nin bulunduğu alanda Slavlara ait olan bir kale bulunuyordu. Ayı lakabı ile tanınan, kont Albert 1157 yılında Spree ırmağın batısında bulunan bölgeyi ele geçirdikten sonra, Spree ve Havel ırmakların birleştiği yerde sınırları koruma altına alan bir kale yaptırmıştır. Bu bölgenin çok yönlü bir stratejik önemi olduğundan dolayı ve kendi hükümdarlığının altında bulunan bölgeleri koruma amacı ile bölgeyi bir sur ile çevirmiştir. Aynı zamanda burası önemli bir ticaret yolu olup Magdeburg’dan Polanya’ya uzanan bir yol ağıdır. Ayrıca kont kale’den bütün Mark Brandenburg’un fetih’ni planlamaktaydı. 15. yüzyılın ortalarına kadar Spandau kalesi, burda sergilenen belgelere göre, Brandenburg kontları ve beyleri tarafından özellikle ikamet ve eyalet yeri olarak kullanılmıştır. Daha sonra elektör II. Friedrich hükümet binasını Berlin’e taşımıştır. Spandau kalesi ise bir saray haline çevrilip Brandenburg hükümdarların dul eşleri tarafından ikamet evi olarak kullanılmıştır.

Yeni saldırı silahları icatından dolayı kale surlarının daha etkin ve sağlam yapısına ve yeni inşaata yol açmıştır. Bu nedenle elektör II. Joachim kaleyi zamanına uygun ve özellikle neo-italyan mimari stiline göre geliştirip ve yenilemiştir. Bu

yenileme’nin gerçekleştirme esnasında, gerek eski köşkü (Palas) gerek ise Julius kulesinin yapıları bilhassa korunarak inşa edilmiştir. Yapı inşaatına en geç 1560 yılında başlatılmıştır. Elektör II. Joachim’in ölümünden sonra (1571’de) yerine geçen oğlu elektör Johann Georg 1594 yılında kalenin ve surların inşaatını bitirmeyi başarmıştır.

Christoph Römer, 1562 yılına kadar kalenin ilk mimari idi. Francesco Chiramella de Gandino 1578 yılına kadar görevi devr alan ve muhtemelen kalenin genel planının mimarisi idi. Lynar’da kont Rochus Guerini kalenin son mimari idi ve 1596 yılında vefat ettikten sonra cenazesi Spandau’ın Sant Nikolai kilisesinin kendisi tarafından bağışlanan sunağın altında defnedilmiştir.

Resim: Kont Albert’in heykeli, daha önce Berlin Tiergarten de bulunan Zafer Bulvarından 1979 yılında Spandau Zitadelle kalesine yerleştirilmiştir.

Kale tamamen su ile çevrilmiştir ve hemen hemen bir kare şeklinde inşa edilmiş olup her köşede ise 300 metrelik mesafede birer bastiyonlar bulunmaktadır. Tahmin edildiğine göre yapı devrin ideal düşüncelere uygun inşa edilmiş. Devletin savunması için kurulan kale aynı zamanda Berlin’de bulunan hükümdarlığın koruma kalesi idi. Ayrıca kraliyet ailesinin savaş sırasında sığınma kalesi ile birlikte devlet hapisanesi idi.

Spandau şehri 30 yıl savaşlar esnasında zamanın getirdiği koşullara uygun sur ile çevrilip ve bir birleşik emniyet sistemi içerisine almakla beraber sistemin ana unsurunu ve Zitadelle’sini kale teşkil ediyordu. Kale içerisinde bulunan Julius kulesi 1874’ten itibaren ve 1919 yılına kadar devlet hazinesi olarak kullanılmıştır. Alman-fransız savaşından sonra (1870/1971) Fransızların Almanlara ödemeleri gereken 120 milyon altın Mark onarında olan savaş tazminatı burada define olarak

saklanmıştır. Bugüne dek kale uğruna sadece bir defa savaşılmıştır. Kurtuluş savaşları sırasında Napoleon'un elinde olan Spandau şehri prus ve rus askerler tarafından kuşatılmıştır (1813'de). Şehir ve kale bu savaş sırasında bir hayli zara görmüş ve onarımı 1843 yılına kadar sürmüştür. Hatta 1903 yılında şehir surlarının kaldırılmasına rağmen Zitadelle kalesi korunmuş ve askeri kullanıma açık kalmıştır.

1935 yılından sonra kale içerisinde köklü mimari değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliğin sebebi alman ordunun bir gazdan savunma laboratuvarının kale'ye yerleştirmesi idi. Zitadelle ikinci Dünya Savaşın son döneminde „son kurşun bitinceye kadar“ savunması gerektiği belirlenmiştir. Yalnız buna gerek kalmamıştır, ve kale hasar görmemiştir. 1 Mayıs 1945 yılında kale Ruslara teslim edilmiştir.

Aşağıdaki resim: Depo 1856 ve 1858 yılları arasında inşa edilmiştir, güney surdan görünüm. Önde 1813 yılında tahrib edilmiş olan eski cephanenin kalıntıları.

Yukardaki resim: Eski Spandau kalesinin köşkü, 15. yüzyılın ilk yarısında öncel yapıların yerine inşa edilmiştir. 1979 ve 1982 yılları arasında rekonstrüksiyonu yapılmıştır.

Zitadelle ikinci Dünya Savaşın sonundan itibaren bu yana askeri amacı ile kullanılmamıştır. Uzun zaman bakımsız kalan ve bir harabe haline dönüşen kale önemli temel hasarlara neden olmuştur. 1962 yılından itibaren bugüne kadar maliyeti yüksek olan onarım ve imar çalışmalarına başlanmıştır.

1949 ve 1986 yılları arasında Zitadelle inşaat teknisiyeni yetiştiren bir okul için kullanılmıştır. Kale o zamandan itibaren günümüze dek turistik ve kültürel amacı için açılmıştır. Gerek Berlin gerek Spandau belediyesi başlı başına bir müze olan kale'yi adeta bir müze, kültür ve eğlence merkezine dönüştürmüştür. Kale'de 1992 yılında açılan „şehir tarihi müzesi Spandau“ belediyenin attığı en önemli adımlardan biri olmuştur ve bir çok kültürel tesisatlar gerçekleştirilmiştir.

Rehberlik için telefon açmanız rica olunur: ☎ 0049 30 - 33 97 87 74 veya faks: 0049 030 - 33 97 87 75 · Email: fuehrungen@geschichte-spandau.de

Resim: Müzisyen tarihi enstrüman ile kale şenliklerinde.

Başlık resim:

Zitadelle Spandau kalesinin komutan'ın evi ve Berlin'in en eski dünyevi yapısı olan 1200 yılında inşa edilen Julius kalesi. Kulenin çatısında bulunan çelenk kurtuluş savaşında (1813) kule hayli hasar gördükten sonra 1838 yılında yerleştirilmiştir.

Resim: Tören salonu, bugün Berlin'in sevilen bir şenlik mevkî.